

PIJNSEIN (PIJN BIJ KANKER)

Pijn is één van de meest gevreesde symptomen van kanker. Afhankelijk van het stadium heeft 33% tot 64% van de patiënten met kanker pijn; bij één derde is die pijn zelfs matig tot ernstig. De prevalentie van pijn bij kanker is gedurende de afgelopen 40 jaar niet afgenomen. Meerdere onderzoeken laten zien dat er sprake van onderbehandeling is bij de helft van de patiënten, ondanks nieuwe analgetica, pijnverminderende technieken en evidence-based guidelines.

In 2008 is een nationale, evidence –based multidisciplinaire richtlijn ontwikkeld: “Pijn bij kanker”, door de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie in samenwerking met de Vereniging voor Integrale Kanker Centra’s (VIKC). De kennis omtrent het juist behandelen van pijn bij patiënten met kanker is er, maar al te vaak moeten we nog vaststellen dat deze kennis te weinig wordt toegepast. Zorgverleners hebben de neiging vast te houden aan wat ze gewend zijn te doen; waardoor er weinig aandacht is voor het systematisch meten en behandelen van pijn en het introduceren van nieuwe kennis. Daarom is in het UMC St Radboud vanuit de afdeling Anesthesiologie, Pijn en Palliatieve geneeskunde een onderzoeksproject gestart om deze richtlijn te implementeren.

Het onderzoek bestaat uit een gerandomiseerde, gecontroleerde studie met één controlegroep en één interventiegroep, elk bestaande uit 3 ziekenhuizen in Gelderland. In totaal beogen we 210 patiënten met kanker te includeren.

Oncologen en verpleegkundigen worden getraind en bij de patiënten wordt naar pijn gevraagd met Short Message Service- Interactive Voice Response (SMS-IVR). Dit houdt in dat de patiënten, gedurende 12 weken, één dag per week na een SMS-alert via interactive voice response de ernst van hun pijn doorgeven. Indien de pijn 5 of hoger is op een NRS, zal een verpleegkundige contact met hen opnemen en zo nodig het beleid aanpassen. Oncologen en verpleegkundigen van de ziekenhuizen in de controlegroep zullen niet worden getraind. Patiënten in de controlegroep vullen een pijndagboek in en ontvangen de KWF-folder over pijn bij kanker.

Nagegaan zal worden wat het effect is, van de training aan de zorgprofessionals in combinatie met de SMS-IVR, op het percentage patiënten met adequate pijnbehandeling (PMI= Pain Management Index) en de pijnintensiteit bij de patiënten (NRS = Numeric Rating Scale).

Innovatieve aspecten van deze studie zijn: 1. zowel patiënten met kanker die pijn ontwikkelen en zorgprofessionals zijn betrokken bij de implementatie van de richtlijn pijn bij kanker. 2. Gebruik van SMS-IVR voor pijnmonitoring.

Anesthesiologen, oncologen en verpleegkundigen van de desbetreffende ziekenhuizen zullen hierover apart nog geïnformeerd worden.

Voor meer informatie: Nienke te Boveldt, MSc. E-mail: n.teboveldt@anes.umcn.nl. Tel: (024) 36 17389.

Projectgroep: Prof. Dr. Kris Vissers; Prof. Dr. Myrra Vernooij-Dassen, dr. Yvonne Engels, Nienke te Boveldt, MSc, Kees Besse MD, dr. Robert van Dongen.